

Ko mi je Slaven Lunar Kosanović prvič predstavil novo serijo del, ki temelji na recikliranju raznih odpadkov in embalaže iz naravnih materialov, me je takoj pritegnila etimologija same besede tega procesa. Izhaja iz angleške besede »recycle«, ki vsebuje latinsko predpono »re-« in samostalnik »cyclus«, ki izhaja iz grškega »κύκλος«. Predpona pomeni nazaj, ponovno, samostalnik pa pomeni krog. Sinonima angleškega glagola sta »reclaim« in »recover«, kar pomeni »povrniti« in »okrevati«. V logičnem in verižnem zaporedju asociacij, etimološki interpretaciji in analizi dela opazim Lunarjevo značilno potrebo po vračanju in okrevanju – v okolje in družbo, v katerih živi, ter v skladu z avtorskim izrazom, oblikovanim na podlagi življenjskih izkušenj in življenjskega sloga. Gre za prepoznavno umetniško identiteto, vezano predvsem na ulično umetnost, formalno in tematsko pa se navezuje tudi na druge medije vizualnih umetnosti, slikarstva, ilustracije in oblikovanja.

V svojem ustvarjanju avtor stremi k razumevanju in aktivnemu odzivanju na okoliščine, ki pogojujejo njegovo bivanje. Ena od njih je na primer splošna prenatrpanost vsakdanjega življenja z odpadki, predmeti, ki se kopičijo tudi neodvisno od osebnega poseganja po njih ali njihove uporabe. Ponorela hiperprodukcija potrošniške družbe ustvarja tudi nesmiselne količine embalaže, pogosto iz plastike in podobnih materialov, katerih kopičenje prispeva k lokalnemu in planetarnemu onesnaževanju. Lunar se zato zavestno odloča za izdelke, pakirane v okolju prijazno embalažo, ki ga navdihujejo po estetski in tudi etični plati. Ustvarja jih z risanjem in slikanjem na rabljene zavržene predmete, na embalažo za živila, tkanine, pršila, kartonske krožnike, škatle, ovitke in druge ostanke.

Na teh efemernih in nedragocenih predmetih nadaljuje ustvarjalni proces, ki se je začel na steni, kjer si je slikarsko površino delil z drugimi ustvarjalci. V kapljicah ali madežih barve na kartonu Lunar odkriva zanimive oblike, ki jih še naprej predeluje v nenavadne kompozicije, tako da zavrženi predmeti postanejo samostojno umetniško delo. Avtor ne vzpostavlja izrazite hierarhije med klasično zasnovanimi deli, stenski poslikavami in slikami. Skoznje se vije rdeča nit značilnih barv, značilen mačji bestiarij in druge značilnosti, ki opredeljujejo njegovo dosedanje delo. Z vključevanjem prijateljev in sodelavcev Iva Kosanovića, Krešimirja Budena, Marka Zetsa Prpića, Albe Miočev, Klasje Habjan, Danijela Žeželja, Pavla Tandara Posterja in Andija Sota, ki posegajo v njegovo reciklažo, Lunar omogoča nadgradnjo lastnega likovnega podpisa in motivike. Podobe suvereno prilagaja danemu ozadju, spretno prehaja od miniaturnih formatov k velikim, od slikane površine k tretji dimenziji, od abstrakcije k figuraliki in nazaj. Preoblikovanje in ponovna raba že končanih del in skic je izhodišče za rekapitulacijo dosedanjega in je dokaz Lunarjevega neobremenjenega odnosa do lastne ustvarjalnosti.

V skladu z načeli, po katerih avtor preoblikuje zanemarjene in od časa načete zidove in prostore, Lunar skoraj vse, kar gre skozi njegove roke, z izjemno lahkotnostjo in prepričljivostjo loči od avre nepotrebности in nezaželenosti ter predlaga pravi pomen umetniške in celo aktivistične geste. Ta sorodnost med mediji in pristopi kaže na verižno vzorčenje ustvarjalne radovednosti, ki z odzivanjem na nove izzive povzroča nenehno koncentrično širjenje interesnih, komunikacijskih in pomenskih krogov. Avtor gradi na tradiciji kritike potrošništva v umetnosti, ki sega v petdeseta leta prejšnjega stoletja in na še daljši zgodovini uporabe najdenih predmetov (*objets trouvés*).

Ob tem velja posebno pozornost nameniti dejstvu, da so nekateri primeri umetniško reciklirane embalaže povezani z družinsko ali prijateljsko zgodovino in da jim je vsebina skrbno dodeljena po opredeljenih kriterijih, npr. domača ali naravna pridelava. Če k temu prištejemo še zemljevide, zloženske, zbrane na potovanjih z Reo, odtise umetnikove monografije, lahko serijo interpretiramo kot dnevnik in avtentično pričevanje Slavena Lunarja Kosanovića o nujnosti ponovne vzpostavitve individualnega in univerzalnega načina življenja in delovanja.

— dr. Barbara Vujanović, likovna kritičarka in muzejska svetovalka v Muzejih Ivana Meštrovića